

Lasten

07

*Muurahaisia
pöksyissä ja
päässä.*

Vaikka adhd ei välttämättä näkyisikään päällepäin, niin usein se kyllä tuntuu koko kehossa.

Adhd voi aiheuttaa sen, että on vaikea istua paikoillaan, kuunnella tai odottaa vuoroaan. Jos vartalo tai aivot eivät osaa rauhoittua, voi olla vaikeaa nukahtaa ja levätä. Lopulta tulee niin väsyneeksi, ettei jaksa tehdä mitään.

*Haluaisin, mutta en
pysty. Tuntuu kuin
aivot ylikuumentuvat ja
muuttuisivat punaisiksi.*

Adhd-oireisen voi olla joskus mahdotonta keskittyä. Voi tuntua vaikealta ajatella vain yhtä asiaa kerrallaan tai opetella jotakin uutta, mikä tuntuu tylsältä. Jos taas asia on todella kiinnostava, voi adhd-oireinen keskittyä jopa paremmin ja pidempään kuin muut. Silloin on ylikeskittynyt, eikä muita ympärillä tapahtuvia asioita edes huomaa.

Päässä on vuoristorata, jossa on niin kova vauhti, etten pysy mukana.

Adhd voi vaikuttaa myös niin, että toisinaan ajatuksia ja tunteita tulee mieleen niin paljon ja nopeasti, ettei ehdi ajattelemaan, ennen kuin toimii. Puhuu silloin, kun pitäisi olla hiljaa, suuttuu todella nopeasti tai tekee jotain pelottavaa, mitä kaverit eivät uskalla tehdä.

KOULU

Aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriö (adhd) on toimintakykyä heikentävä tavallinen häiriö, jonka keskeiset oireet ovat tarkkaamattomuus, ylivilkkaus ja impulsiivisuus. Adhd:n diagnosointiin tarvitaan lapsen tutkimus, perhetilanteen ja muiden ympäristötekijöiden kartoitus sekä riittävästi tietoa toimintakyvystä eri tilanteissa. Adhd:n hyvä hoito suunnitellaan yksilöllisten tarpeiden ja tavoitteiden mukaan. Keskeisiä keinoja ovat lapsen ja hänen ympäristöönsä kohdistuvat tukitoimet, psykososiaaliset hoitomuodot sekä lääkehoito.

Käypä hoito -suositus

1A

*Nyt tulee taas kaikki
tunteet samaan aikaan, enkä
tiedä mitä niille tekisin.*

Adhd-oireinen lapsi voi kokea tunteet todella vahvasti. Hän voi olla joko valtavasti surullinen tai hyppiä riemusta, mutta harvemmin siltä väliltä. Asiat eivät tunnu vain hieman mukavilta tai vähän surullisilta ihan niin usein kuin muilla lapsilla.

*Joka aamu ajattelen,
että tänään käyttäydyn
koulussa kuten muut-
kin, mutta sitten kaikki
menee pieleen. Muut
ajattelevat, että
häiritseen heitä.*

Joskus voi olla ihan hyvä kertoa lapsen kavereille, että lapsella on adhd. Silloin voi olla helpompi ymmärtää, että joku voi olla loistava kaveri, vaikka joskus suuttuukin hirmuisesti tai sanoo jotain tilanteeseen sopimatonta. Lapset voivat myös helpommin uskaltaa kysyä, jos arvelevat jonkin asian johtuvan adhd:stä.

Adhd-oireiset lapset ovat keskenään erilaisia, kuten muutkin lapset. Oireet voivat esiintyä hyvin erilaisina, mutta on kuitenkin joitakin vahvuuksia ja haasteita, jotka useimmilla ovat samoja.

Vahvuus

Valtavasti energiaa tehdä kiinnostavia juttuja

haaste

rauhottua lepäämään, nukkumaan tai ajattelemaan

Vahvuus

Keksii paljon hauskoja ajatuksia ja uusia leikkejä

haaste

läksyjen ja muiden koulutehtävien muistaminen

Vahvuus
Tehokkuus ja
nopeus, kun
tehtävä on kiva

Vahvuus
Keskittyminen
totaalisesti, kun
kyseessä on kiva
tai kiinnostava
asia

haaste
keskittyminen
tylsiin tai ikäviin
tehtäviin

haaste
päällepuhuminen.
oman vuoron
odottaminen voi
olla hankalaa.

Vahvuus
tartuttaa
ilon muihinkin,
kun on hyväl-
lä päällä

haaste
isot tunteet.
pienikin asia voi
saada suuresti
suuttumaan.

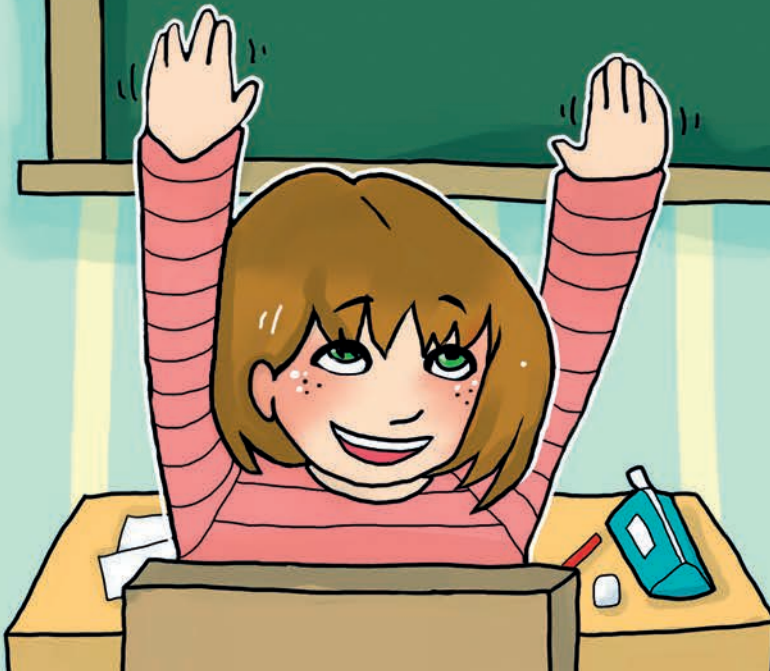

väärin
vain vilkkailla lapsilla
voi olla adhd

oikein
voi olla vilkkaita poikia tai
vilkkaita tyttöjä. Voi olla
myös rauhallisia poikia tai
rauhallisia tyttöjä. Kaikki
me olemme erilaisia oli
sitten adhd tai ei.

väärin
kaikki adhd-oireiset lapset
ovat tottelemattomia
ja laiskoja

oikein
ei voisi olla enempää
väärin. se joka näin
sanoo, ei tiedä mitään
adhd:stä.

väärin
adhd-oireinen ei ole
kovin fiksu

oikein
adhd ei vaikuta mitenkään
älykkyyteen. monet adhd-
oireiset ovat todella
älykkäitä ja ovat oppineet
kompensoimaan älyllä
adhd:n aiheuttamia
haasteita.

väärin
adhd:tä ei ole
olemassa

oikein
adhd on hyvin todellinen. se
löytyy virallisista tautiluo-
kituksista ja tutkimustietoa
löytyy valtavasti. jo vuonna
1902 lääketieteessä kuvailtiin
lapsia, joilla oli keskittymisvai-
keuksia ja ylivilkkautta.

LUOKKA

3B

LHEI

Väärin ja oikein

Aina löytyy keino tehdä vaikea asia helpommaksi.
Tässä muutamia vinkkejä lapsilta, joilla on adhd.

Kannustaminen,
muistuttaminen
ja kehuminen
auttavat minua
toimimaan.

Minun on helpompi
tehdä matikan
tehtäviä, kun
kuuntelen samalla
musiikkia.

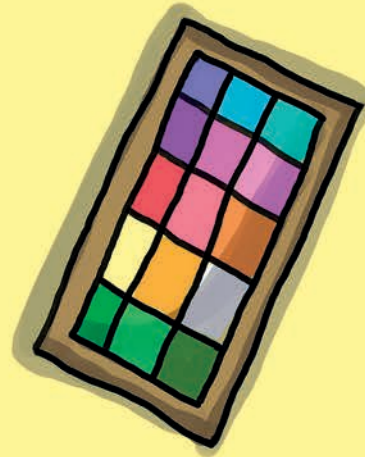
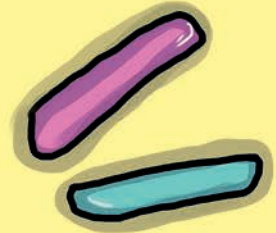
Joskus riidan jälkeen en
välttämättä jaksa
puhua, mutta halaus
tuntuu mukavalta.

Jos en millään jaksa enää
istua paikallani, niin juoksen
kierroksen talon ympäri.

Saan luokassa valita sellaisen
istumapaikan, missä pystyn
keskittymään niin hyvin kuin
mahdollista.

Kannattaa yrittää löytää
joku juttu, missä on hyvä ja
mikä tekee iloiseksi.
Jalkapallon pelaaminen
tekee minut iloiseksi.

Meillä on lokoisa nurkkaus,
missä voi makoilla ja vaikka
lueskella, jos tuoli tuntuu
liian kovalta.

Mikä on adhd? Jonkun mielestä se tuntuu kuin olisi muurahaisia pöksyissä ja päässä, ja jonkun mielestä se taas on kuin valtavan nopea vuoristorata.

Adhd voi olla niin vahvuus kuin haastekin. Tässä esitteessä on hieman tietoa adhd:stä sekä adhd-oireisten lasten antamia vinkkejä.

ADHD-liitto ry on valtakunnallinen sosiaali- ja terveysalan järjestö ja jäsenyhdistystensä kattojärjestö. Liitto toimii asiantuntijana, voimien kokoajana ja yhteistyön rakentajana vuorovaikutuksessa adhd-oireisten henkilöiden, heidän lähiyhteisöjensä, yhteistyötahojen ja yhteiskunnan kanssa. Liiton tehtävänä on koota, arvioida ja välittää adhd:hen ja sen liitännäisoiireisiin liittyvää tietoa. Liitto toimii adhd-oireisten henkilöiden edunvalvojana. Toteuttaakseen näitä tehtäviä liitto tiedottaa, järjestää kurseja sekä suunnittelee, toteuttaa, arvioi ja kehittää palveluja yhdessä jäsenyhdistystensä ja sidosryhmiensä kanssa. STEA tukee liiton toimintaa.

Esitteen tekstit pohjautuvat Riksförbundet Attentionin esitteeseen
Kuvitus: Aura Kangasniemi
Paino: Erweko Oy 2016

ADHD-liitto ry - ADHD-förbundet rf
www.adhd-liitto.fi
adhd@adhd-liitto.fi
Puh. 050 354 4325

ADHD
LIITTO

